

ΦΥΛΟΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ *Trachelipus (Isopoda, Oniscidea)* ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΚΑΜΗΛΑΡΗ Μ.¹, ΠΑΡΜΑΚΕΛΗΣ Α.², ΚΛΩΣΣΑ-ΚΙΛΙΑ Ε.³, ΚΙΛΙΑΣ Γ.⁴ & ΣΦΕΝΔΟΥΡΑΚΗΣ Σ.⁵

Το γένος *Trachelipus* περιλαμβάνει οργανισμούς σχετικά στενόοικους οι οποίοι ζουν σε τύπους ενδοναυτιλίας που αντιμετωπίζουν άμεσες απειλές από την ανθρώπινη δραστηριότητα. Συγκεκριμένα ζουν είτε στην παρόχθια βλάστηση ρεμάτων και ποταμών είτε σε υγρά δάση. Στη χώρα μας έχουν καταγραφεί 8 από τα 50 περίπου είδη του γένους, 4 από τα οποία είναι ενδημικά της Ελλάδας. Το ένα από αυτά εξαπλώνεται από την Κρήτη μέχρι την Ήπειρο, ένα στα νησιά του κεντρικού Αιγαίου, ένα στην Κρήτη και ένα στο νότιο Ευβοϊκό. Η κατανομή κάθε είδους είναι ασυνεχής, τόσο λόγω γεωγραφικών παραγόντων (νησιωτικοί πληθυσμοί κλπ) όσο και ενδοναυτιλικών (δεν είναι σε θέση να επιβιώσουν στα ξηρά ενδοναυτιλίας που παρεμβάλλονται μεταξύ των υγρών ενδοναυτιλιών όπου ζουν σε ολόκληρη την περιοχή κατανομή τους). Η επικοινωνία και η γενετική ροή μεταξύ των πληθυσμών περιορίζεται λόγω του κατακερματισμού των ενδοναυτιλιών τους αλλά και της κλιματικής αλλαγής που λειτουργεί προς όφελος των πιο ξηρών τύπων ενδοναυτιλίας στον ελληνικό χώρο. Η διάκριση μεταξύ των ειδών έχει γίνει βάσει περιορισμένου αριθμού μορφολογικών χαρακτήρων και δεν είναι βέβαιο ότι αντανάκλα τις πραγματικές φυλογενετικές σχέσεις τους. Από τα αποτελέσματα προηγούμενης μελέτης διαπιστώθηκε έντονη απόκλιση μεταξύ των προτύπων της γενετικής ποικιλότητας και εκείνης της τρέχουσας ταξινόμησης σε ορισμένες ομάδες πληθυσμών του γένους αυτού. Επιπλέον, φάνηκε ο σημαντικός βαθμός γενετικής απομόνωσης μεταξύ των πληθυσμών ενός είδους, ενισχύοντας την άποψη περί ισχυρής μεταπληθυσμιακής συγκρότησής τους. Στην παρούσα μελέτη, αναλύσαμε γενετικά μεγάλο αριθμό πληθυσμών του γένους, χρησιμοποιώντας ως μοριακό δείκτη το μιτοχονδριακό γονίδιο CO I. Έπειτα από απομόνωση του DNA και προσδιορισμό της αλληλουχίας των βάσεων, προσδιορίσαμε τη γενετική διαφοροποίηση εντός και μεταξύ των πληθυσμών, καθώς και τις φυλογενετικές σχέσεις μεταξύ των πληθυσμών. Τα αποτελέσματα της μελέτης συγκρίνονται με εκείνα προηγούμενων μελετών και αξιολογούνται σε σχέση με την ισχύουσα ταξινόμηση των ειδών του γένους και τη διαφοροποίηση των πληθυσμών στον ελληνικό χώρο.

¹ Μεταπτυχιακή φοιτήτρια, Τομέας Βιολογίας Ζώων, Τμήμα Βιολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών, 26500, Πάτρα, email: makamilarí@upnet.gr

² Λέκτορας, Τομέας Οικολογίας και Ταξονομικής, Τμήμα Βιολογίας, Πανεπιστήμιο Αθηνών, 15784 Ζωγράφου, email: parmakel@biol.uoa.gr

³ Επίκουρη καθηγήτρια, Τομέας Βιολογίας Ζώων, Τμήμα Βιολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών, 26500, Πάτρα, email: kilias@upatras.gr

⁴ Αναπληρωτής καθηγητής, Τομέας Γενετικής, Βιολογίας Κυττάρου και Ανάπτυξης, Τμήμα Βιολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών, 26500, Πάτρα, email: kilias@upatras.gr

⁵ Επίκουρος καθηγητής, Τομέας Βιολογίας Ζώων, Τμήμα Βιολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών, 26500, Πάτρα, email: sfendo@upatras.gr